

TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİ KANUNUNUN UYGULANMASINA DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

Amaç ve Kapsam

Madde 1 — Bu yönetmelik, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kanun-lara uygun olarak kullanılmasına; Valilerin askeri birliklerden yardım istemesine; (**mülga ibare:RG-5/8/2015-29436**) (...) güvenlik kuvvetlerinin, görevli askeri birliklerin, düzenleme kurulunun görev, yetki ve sorumluluklarına; bildirim verilmesine; yasaklama ve erteleme kararlarına ilişkin esas ve usuller ile diğer hususları belirlemek amacıyla 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 10, 18 ve 37 nci maddelerine göre düzenlenmiştir.

Tanımlar

Madde 2 — Bu yönetmeliğin uygulanmasında yönetmelikte geçen;

- Kanun; 6/10/1983 tarih ve 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununu,
  - Yönetmelik; bu yönetmeliği,
  - Toplantı yeri; mahallin en büyük mülkî amiri tarafından önceden tesbit ve ilân edilmiş, kanuna uygun bildirimde belirtilmiş, yetkililer tarafından yasaklanmamış ve ertelenmemiş kapalı ve açık yer toplantısı ve gösteri yürüyüşü yapılan mahal ile gösteri yürüyüşü yapılan güzergâhı,
  - En yakın askeri komutan; valinin istemi üzerine, o il için askeri birlik yardımı yapmak üzere Genelkurmay Başkanlığı tarafından belirlenmiş birlik komutanını,
  - (**Değişik:RG-5/8/2015-29436**) Mahallin en büyük mülkî amiri; İllerde vali, ilçelerde kaymakamı,
  - Askeri birlik; Kara, Deniz ve Hava Kuvvet Komutanlıklarına bağlı birlikler, mülkî teşkilâta tabi olmayan jandarma iç güvenlik birlikleri ile diğer jandarma birliklerini ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı birliklerini,
  - (**Değişik:RG-5/8/2015-29436**) Genel kolluk kuvvetleri; il içinde görevli veya o ilde geçici olarak görevlendirilmiş polis ve jandarma birliklerini,
  - Güvenlik Kuvvetleri; genel kolluk kuvvetleri ile toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin güvenliğinin sağlanması ile ilgili olarak kendilerine bu yönetmelik esaslarına göre görev verilen askeri birlikleri,
  - Harekât komutası; vazifenin yerine getirilmesi için birliklerin terkihi, tertiplenmesi, görevlerin verilmesi, hedeflerin belirlenmesi, yönlendirilmesi, kontrol ve koordinesi gibi işlemlerin yerine getirilmesi için verilen yetkiyi,
  - (**Ek:RG-5/8/2015-29436**) İrtibat kurulu; Mahallin güvenlik amirinin görevlendirdiği bir kolluk görevlisinin başkanlığında, düzenleme kurulu başkanının görevlendirdiği en az iki üyeden oluşan kurulu,
  - (**Ek:RG-5/8/2015-29436**) Mahallin güvenlik amiri; İllerde il emniyet müdürü ve il jandarma komutanını, ilçelerde ilçe emniyet müdürü/amiri ve il merkez/ilçe jandarma komutanını,
  - (**Ek:RG-5/8/2015-29436**) Yetkili kolluk amiri; Mahallin güvenlik amiri tarafından toplantı ya da gösteri yürüyüşündeki güvenlik tedbirlerinden sorumlu kılınan en rütbeli emniyet ve jandarma personelini,
- İfade eder.

İKİNCİ KISIM Esas Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Yerlerinin Belirlenmesi

Toplantı Yeri ve Gösteri Yürüyüşü Güzergâhının Belirlenmesi

Madde 3 — (**Değişik:RG-5/8/2015-29436**)

Toplantı ve gösteri yürüyüşleri, tüm il ve ilçe sınırları içerisinde aşağıdaki hükümlere uyulmak şartıyla her yerde yapılabilir.

- İl ve ilçelerde toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhı, kamu düzenini ve genel asayişini bozmayacak ve (**Danıştay Onuncu Dairesinin 19/11/2020 tarihli ve E.:2015/3249; K.:2020/5162 sayılı kararı ile İptal ibare: vatandaşların günlük yaşamını zorlaştırmayacak**) şekilde ve Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan sınırlamalara uyulması kaydıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin il ve ilçe temsilcileri ile güzergâhın geçeceği ilçe ve il belediye başkanlarının, en çok üyeye sahip üç sendikanın ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının il ve ilçe temsilcilerinin yazılı görüşleri alınarak her yıl Ocak ayında mahallin en büyük mülkî amiri tarafından belirlenir. Kamu düzeni ve genel asayişin temini bakımından zorunluluk olan hallerde toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhı yıl içerisinde aynı usulle değiştirilebilir. İl ve ilçenin büyüklüğü, gelişmişliği ve yerleşim özellikleri dikkate alınarak birden fazla toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhı belirlenebilir.
- Belirlenen toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhı yerel gazeteler ile valilik ve kaymakamlık internet sitelerinden ilan edilerek halka duyurulur. Ayrıca talep edilecek askeri birlik komutanlığına da bildirilir.
- Toplantı ve gösteri yürüyüşleri yer ve güzergâhı hakkında sonradan yapılacak değişiklikler de aynı yöntemle yapılır. Bu değişiklikler duyurudan on beş gün sonra geçerli olur.
- Birden fazla toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhının belirlendiği il ve ilçelerde düzenleme kurulu, kamu düzenini ve genel asayişini bozmayacak ve (**Danıştay Onuncu Dairesinin 19/11/2020 tarihli ve E.:2015/3249; K.:2020/5162 sayılı kararı ile İptal ibare vatandaşların günlük yaşamını zorlaştırmayacak**) şekilde belirlenen yer ve güzergâhlardan birisini tercih edebilir.

İKİNCİ BÖLÜM Düzenleme Kurulu

Kurulun Teşkili

Madde 4 — Düzenleme kurulu, başkan dahil en az yedi kişiden oluşur. Kurulun üyeleri arasındaki görev bölümü, Kanun ve Yönetmelikteki görevler de dikkate alınarak, başkan tarafından tesbit edilir ve bildirimde belirtilir.

(**Ek fıkra:RG-22/10/2002-24914**) Ayrıca, tüzel kişilerin toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlemeleri için yetkili organlarının kararı gerekir. Bu husus bildirimde belirtilir ve düzenleme kuruluna ilişkin Kanun ve Yönetmelikte belirtilen hususlar, tüzel kişilerin düzenleyeceği toplantılarda da aranır.

Bildirim Verilmesi ve Eklenecek Belgeler

Madde 5 — Toplantı yapılabilmesi için, toplantının yapılmasından en az (**Değişik ibare:RG-22/10/2002-24914**) 48 saat önce ve çalışma saatleri içinde, düzenleme kurulu başkan ve üyelerinin tamamının imzalayacağı bir bildirim mahallin en büyük mülkî amirliğine verilmesi zorunludur.

Bu bildirimde, toplantının amacı, yapılacağı yer, başlangıç ve bitiş saatleri ile düzenleme kurulu başkan ve üyelerinin açık kimlikleri, meslekleri, ikametgahları ve varsa çalışma yerlerinin belirtilmesi ve bildirimde, düzenleme kurulu başkan ve üyelerince sağlanacak,

- (**Değişik:RG-20/12/2013-28857**) T.C. Kimlik numarasının,
- (**Değişik:RG-20/12/2013-28857**) Adli sicil beyanının,
- (**Mülga:RG-20/12/2013-28857**)
- (**Mülga:RG-20/12/2013-28857**)
- (**Değişik:RG-22/10/2002-24914**) Düzenleme kurulunda yer alacak yabancılar için, ilgili valilik kanalıyla, İçişleri Bakanlığından alınan izin belgesi; Kanun'a göre düzenlenen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde topluluğa hitap edecek, afiş, pankart, resim, flama, levha, araç ve gereçler taşıyacaklar için mahallin en büyük mülki idare amirliğine, toplantıdan en az 48 saat önce bildirimde bulunulduğunu gösteren belgenin,
- (**Ek:RG-22/10/2002-24914**) Tüzel kişilerce düzenlenecek toplantı ve gösteri yürüyüşleri için yetkili organlarının buna ilişkin kararının,

eklenmesi şarttır.

Alındı Belgesi

Madde 6 — Bu yönetmeliğin 5 inci maddesine uygun düzenlenmiş bildirim ve ekleri için, mahallin en büyük mülki amirliğince, düzenleme kurulu başkan veya üyelerine, bildirim alındığı gün ve saati gösteren bir "alındı belgesi" ile toplantının yerini, gününü, başlangıç ve bitim saatlerini ve düzenleme kurulunun görev ve sorumluluklarını belirleyen önceden hazırlanmış bir talimat verilir.

Kanuna Uygun Olmayan Bildirimler

Madde 7 — Kanunda belirtilen hususları kapsamayan veya yanlış bilgi ihtiva eden veya belgeleri eksik olan bildirimler, düzenleme kurulu başkan veya üyelerinden birine yazı ile duyurularak düzeltilir veya tamamlattırılır.

Yapılan duyuruya rağmen eksikliklerin tamamlanmaması halinde, bildirim geçersiz sayılır.

Noter Kanahyla İhbar

Madde 8 — Bildirim, kanunî şartları haiz olmasına rağmen mahallin en büyük mülki amirliğince kabul edilmez veya karşılığında alındı belgesi verilmezse, düzenleme kurulu bu durumu bir tutanakla tesbit eder ve noter vasıtasıyla mahallin en büyük mülki amirine ihbarda bulunur.

Noter vasıtası ile ihbar yapılmış olsa bile, bildirim kanunun öngördüğü bilgileri taşımadığı, belgelerin eksik veya verilen bilgilerin yanlış olduğunun veya aynı gün, saat ve yer-de toplantı yapmak üzere daha önce bildirimde bulunduğu tesbiti halinde, durum, mahallin en büyük mülki amirliğince düzenleme kurulu başkan veya üyelerine en seri şekilde yazı ile duyurulur.

Yazılı olarak bildirilmesine rağmen, gerekli görülürse, toplantının yapılmayacağı hususu mutad vasıtalar ile halka duyurulur.

Düzenleme Kurulunun Görevleri

Madde 9 — Düzenleme kurulunun görevleri şunlardır :

a) Toplantının ve gösteri yürüyüşünün bildirimde belirtilen yer, gün ve saatte yapılmasını ve bitirilmesini sağlamak,
b) Toplantının ve gösteri yürüyüşünün bildirimde belirtilen amacına uygun yapılmasını ve amacından sapmasını önleyici tedbirler almak,
c) Toplantı ve gösteri yürüyüşünün sükun içinde, çevreyi ve katılmayanları rahatsız etmeyecek şekilde geçmesini sağlamak,
d) Toplantı ve gösteri yürüyüşünün yapılmasına engel olanlarla, devamına imkân vermeyecek tertiplere girişenleri, toplantıyı amacından saptırmak isteyenleri, güvenlik kuvvetlerine bildirmek,

e) **(Değişik:RG-5/8/2015-29436)** Ateşli silahlar veya havai fişek, molotof ve benzeri el yapımı olanlar dahil patlayıcı maddeler veya her türlü kesici, delici aletler veya taş, sopa, demir ve lastik çubuklar, boğma teli veya zinciri, demir bilye ve sapan gibi bereleyici ve boğucu araçlar veya yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı eczalar veya diğer her türlü zehirler veya her türlü sis, gaz ve benzeri maddeleri toplantı yerine sokmak isteyen kişileri önlemek, bu gibilerin varlığından güvenlik kuvvetlerini haberdar etmek, yakalanmalarına yardımcı olmak,

f) **(Değişik:RG-5/8/2015-29436)** Yasadışı örgüt ve topluluklara ait amblem ve işaret taşınarak veya bu işaret ve amblemleri üzerinde bulunduran üniformayı andırır giysiler giyilerek veya kimliklerini gizlemek amacıyla yüzlerini tamamen veya kısmen bez vesair unsurlarla örterek toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılan ve kanunların suç saydığı nitelik taşıyan afiş, pankart, döviz, resim, levha, araç ve gereçler taşıyarak veya bu nitelikte sloganlar söyleyerek veya ses cihazları ile yayınlamak, toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılmak isteyen kişileri önlemek amacıyla, bu gibilerin varlığından güvenlik kuvvetlerini haberdar etmek, yakalanmalarına yardımcı olmak,

g) **(Değişik:RG-5/8/2015-29436)** Halkı suç işlemeye özendiren konuşmaları önlemek,

h) Toplantının ve gösteri yürüyüşünün amacı dışında veya kanunun suç saydığı sloganların söylenmesini veya ses yayım cihazları ile yayımını önleyici tedbirler almak, bu gibi davranışları güvenlik kuvvetlerine haber vermek ve failerini yakalamak,

i) Toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılacakların toplantı yerine gelişlerinde, gerekiyorsa, kimliklerinin tesbiti ve benzeri faaliyetlerde güvenlik kuvvetlerine yardımcı olmak,

j) **(Değişik:RG-5/8/2015-29436)** Toplantının ve gösteri yürüyüşünün kanunlara uygun yürütülmesi amacı ile yetkili kolluk amirince istenen hususları yerine getirmek ve çalışmalarına yardımcı olmak.

Düzenleme Kurulunun Sorumlulukları

Madde 10 — **(Değişik:RG-5/8/2015-29436)**

Düzenleme kurulu, başkan dahil en az yedi üyesini toplantı ve gösteri yürüyüşü başlamadan önce toplantı yerinde hazır bulundurmak ve bunların toplantının bittiği, katılanların tamamen dağıldığı yetkili kolluk amirince kendilerine bildirilinceye kadar toplantı yerinde kalmalarını sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülüğün yerine getirilmesine dair tutulan tutanak, düzenleme kurulu tarafından hazırlanarak yetkili kolluk amirine teslim edilir.

Düzenleme kurulunun çabalarına rağmen, toplantı ve gösteri yürüyüşünde sükun ve düzen sağlanamaz veya toplantı ve gösteri yürüyüşü amacı dışına çıkarsa, kurul veya toplanmadığı takdirde kurul başkanı dağılma kararı alır ve durumu derhal yetkili kolluk amirine bildirir. Bu durum, düzenleme kurulunun o ana kadar kanundan doğan sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Toplantı ve gösteri yürüyüşünün sona erdirilmesine karar verilmesi halinde düzenleme kurulu üyeleri bu karara uyararak, yerine getirilmesi için kararın ilanı dahil, her türlü gayreti göstermek zorundadırlar.

Kanuna uygun olarak başlayan bir toplantı veya gösteri yürüyüşü, daha sonra Kanunun 23 üncü maddesinde belirtilen Kanuna aykırı durumlardan bir veya birkaçının vuku bulması sebebiyle, Kanuna aykırı toplantı veya gösteri yürüyüşü hâline dönüşürse:

a) Düzenleme kurulu veya kurul başkanı toplantı veya gösteri yürüyüşünün sona erdiğini topluluğa ilan eder ve durumu derhâl yetkili kolluk amirine bildirir.

b) Düzenleme kurulunun veya kurul başkanının bu görevi yerine getirmemesi hâlinde, durum yetkili kolluk amiri tarafından mahallin en büyük mülki amirine bildirilir. Mahallin en büyük mülki amiri tarafından toplantının sona erdirilip erdirilmeyeceğine dair karar alınır.

c) Mahallin en büyük mülki amiri, yazılı veya acele hâllerde sonradan yazı ile teyit edilmek kaydıyla sözlü emirle, mahallin güvenlik amirlerini veya bunlardan birini görevlendirerek olay yerine gönderir.

Bu amir, topluluğa Kanuna uyularak dağılmalarını, dağılmazlarsa zor kullanılacağı ihtar eder. Topluluk dağılmazsa zor kullanılarak dağıtılır. Güvenlik kuvvetlerine karşı fiili saldırı veya mukavemet veya korudukları yerlere ve kişilere karşı fiili saldırı hali mevcutsa, ihtar gerek olmaksızın zor kullanılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hükümet Komiserinin Görev ve Yetkileri

Hükümet Komiseri Görevlendirilmesi

Madde 11 — **(Mülga:RG-5/8/2015-29436)**

Hükümet Komiserinin Görevleri

Madde 12 — **(Mülga:RG-5/8/2015-29436)**

İrtibat Kurulunun Teşkilî

Madde 13 — **(Mülga:RG-5/8/2015-29436)**

İrtibat Kurulunun Görevi

Madde 14 — İrtibat kurulunun görevi; mahallin en büyük mülki amiri ile **(Değişik ibare:RG-5/8/2015-29436)** yetkili kolluk amiri ve düzenleme kurulu başkanı arasındaki her türlü görev irtibatını sağlamaktır.

İrtibat kurulunun bu görevi, toplantının ve gösteri yürüyüşünün başlamasından bir saat önce başlar ve dağılmasıyla nihayete erer.

Toplantı Sonu İşlemleri

Madde 15 — Düzenleme kurulu üyeleri, topluluk toplantı yerinden ayrılıncaya kadar, taşkınlıkları yatıştırıcı, kanunsuz hareketleri önleyici davranış içinde bulunmak ve bu konularda güvenlik kuvvetlerine yardım etmek zorundadırlar.

Topluluk tamamen dağıldıktan sonra **(Değişik ibare:RG-5/8/2015-29436)** yetkili kolluk amiri toplantının bitimini tutanakla tesbit eder. Toplantı,

düzenleme kurulu başkanının isteği üzerine sona erdirilmişse tutanak, düzenleme kurulu başkanı tarafından da imza edilir.

Kanuna uygun olarak başlayıp biten veya kanuna uygun başlayıp kanunsuz hale dönüşmesi nedeni ile dağıtılan, toplantı ve gösteri yürüyüşleri ile ilgili raporlar, bitimi izleyen 24 saat içinde, tutanaklar da eklenerek **(Değişik ibare:RG-5/8/2015-29436)** yetkili kolluk amiri tarafından mahallin en büyük mülki amirine sunulur.

Her türlü tutanağın toplantı yerinde tutulması esastır. Ancak, buna imkân bulunmaz ise, uygun herhangi bir yerde ilk fırsatta tutanak düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Güvenlik Kuvvetlerinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları**

Güvenlik Kuvvetlerinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 16 — Toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin sükûn ve güven içinde geçmesini sağlamak amacıyla, güvenlik kuvvetlerinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır :

- a) **(Değişik:RG-22/10/2002-24914)** Düzenleme kurulu üyelerinin, aranan şahıslardan olup olmadığını tespit etmek,
  - b) Toplantı yerinde bir gün önceden ve toplantı ve gösteri yürüyüşünün yapılmasından iki saat önce keşif yapmak, toplantı ve gösteri yürüyüşünün emniyetini bozabilecek nedenleri ortadan kaldırmak,
  - c) Toplantıya katılacakların toplantı yerine belirlenen cadde veya sokaklardan güvenlik kuvvetlerinin gözetiminde gelmeleri için gerekli önlemleri almak,
  - d) **(Değişik:RG-5/8/2015-29436)** Toplantının huzur ve sükununu bozanları, düzenleme kurulunun isteği üzerine toplantı yerinden uzaklaştırmak,
  - e) **(Değişik:RG-5/8/2015-29436)** Kanuna uygun olarak başlayıp kanuna aykırı duruma dönüştüğü, düzenleme kurulu aracılığı ile topluluğa ilan edilmesine rağmen dağılmayan topluluğa, kanuna uyararak dağılmalarını dağılmazlarsa zor kullanılmaya ihtar etmek ve topluluk dağılmazsa basınçlı ve/veya boyalı su veya diğer zor kullanma araçları ile zor kullanarak topluluğu belirlenen güzergahta dağıtmak,
  - f) Yukarıdaki durumlar dışında, kendisine karşı fiilî saldırı veya mukavemet veya korudukları yerlere ve kişilere fiilî saldırı hali mevcutsa, ihtara gerek duymadan zor kullanmak,
  - g) **(Değişik:RG-5/8/2015-29436)** Toplantı veya yürüyüşte ateşli silah veya havai fişek, molotof ve benzeri el yapımı olanlar dâhil patlayıcı madde veya her türlü kesici, delici alet veya taş, sopa, demir ve lastik çubuklar, boğma teli veya zinciri, demir bilye ve sapan gibi bereleyici, boğucu araçlar veya yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı eczalar veya diğer her türlü zehirler veya her türlü sis, gaz ve benzeri maddeler veya kanunların suç saydığı nitelik taşıyan afiş, pankart, döviz, resim, levha, araç ve gereçler taşıyarak katılanlar veya bu nitelikte sloganlar söyleyerek veya ses cihazları ile yayın yapanlar bulunuyorsa bunları olay yerinden uzaklaştırarak toplantı ve gösteri yürüyüşünün devamını sağlamak, ancak bunların sayıları ve davranışları, toplantı ve gösteri yürüyüşünü kanuna aykırı toplantı veya yürüyüşü niteliği kazandıracak derecede ise, yukarıdaki bent hükümlerine göre hareket etmek,
  - h) **(Değişik:RG-5/8/2015-29436)** Kanuna aykırı olarak başlayan toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde olayı derhal mahallin en büyük mülki amirine haber vermekle beraber, mevcut imkanlarla gerekli tedbirleri alıp, topluluğa dağılmalarını, aksi durumda zor kullanılarak dağıtılacakları ihtarda bulunmak ve topluluk dağılmazsa basınçlı ve/veya boyalı su veya diğer zor kullanma araçları ile zor kullanarak dağıtmak,
  - i) Halka karşı, doğrudan veya ses yükselten veya ileten her hangi bir alet veya araç ile söz söyleyerek veya seslenerek veya basılmış veya çoğaltılmış veya elle yazılmış veya çizilmiş kâğıtları, duvarlara veya diğer yerlere yapıştırarak veya dağıtarak veya benzeri araç ve yollarla halkı kanuna aykırı toplantı veya yürüyüşe özendirmeye ve kışkırtmaya kalkışanların bu hareketlerini yasaklamak, yasaklara uymayanları yakalamak,
  - j) "Toplantı veya gösteri yürüyüşünün yapılacağı tarihten bir önceki günden toplantı ve gösteri yürüyüşünün başlayacağı saate kadar, güneşin doğuşundan batışına kadarki zaman içinde olmak kaydıyla, ses yükselten veya ileten herhangi bir alet veya araç ile çağrı yapılabilir". Kuralı dışına çıkanlar ile kapalı yer toplantılarında, ses yükseltici alet veya araçlarla dışarıya yayın yapanların bu hareketlerini yasaklamak, yasaklara uymayanlar hakkında gereken kanuni işlemi yapmak,
  - k) Önceden tesbit edilmiş yerler dışına toplantı veya gösteri yürüyüşlerine ilişkin çağrı veya propaganda amacıyla kullanılacak afiş, pankart ve benzerlerini asanları engellemek ve yasaklamak,
  - l) **(Değişik:RG-5/8/2015-29436)** Toplantı ve gösteri yürüyüşü sırasında suç işleyenleri, yukarıdaki bentlerde belirtilen emir ve ihtarların yapılmasına gerek duymadan yakalamak ve haklarında yer ve zaman kaydına bakılmaksızın, genel hükümlere göre işlem yapmak,
- (Değişik ibare:RG-5/8/2015-29436)** Mahallin güvenlik amiri, bölgesinde düzenlenecek toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde kendisine verilebilecek görevlerin en iyi biçimde yapılabilmesi için, önceden hazırlıklı olmak ve konu ile ilgili olarak plân yapmakla yükümlüdür.
- (Ek fıkra:RG-5/8/2015-29436)** Toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, katılımcıların ses ve görüntüleri kolluk tarafından yapıldığı belli olacak şekilde kaydedilebilir. Elde edilen kayıt ve görüntüler şüphelilerin ve suç delillerinin tespiti dışında bir amaçla kullanılamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Askeri Birlikler İle İlişkiler**

Asayiş Harekât Merkezi

Madde 17 — Asayiş harekât merkezi, mahallin en büyük mülki amiri başkanlığında, **(Değişik ibare:RG-5/8/2015-29436)** mahallin güvenlik amirleri ile askeri birliklerden yardım istenmesi halinde yardıma gelecek olan askeri birlik komutanı veya temsilcisinden oluşur.

Asayiş harekât merkezi, mahallin en büyük mülki amirinin gerek görmesi halinde toplantıdan **(Değişik ibare:RG-22/10/2002-24914)** 24 saat önce görev başlar.

(Ek fıkra:RG-5/8/2015-29436) Ayrıca mahallin güvenlik amiri tarafından, asayiş hareket merkezinde görevlendirilenlerin dışında bir personel de askeri birlik hareket merkezinde görevlendirilir.

Asayiş Harekât Merkezinin Görevleri

Madde 18 — Asayiş harekât Merkezinin görevleri şunlardır:

- a) Hazır bulundurulacak güvenlik kuvveti ile araç ve gereçleri tesbit edip plânlamak,
- b) Her türlü istihbaratı değerlendirmek,
- c) Askeri birliklerden yardım istenip istenmeyeceğini değerlendirmek,
- d) Diğer resmi kuruluşlardan temin edilecek araç ve gereçleri tesbit etmek,
- e) Toplantı yerinin krokisine göre kuvvet bulundurulacak yerleri belirlemek,
- f) Hassas noktaların koruyucu plânını uygulamaya koymak,
- g) Güvenlik kuvvetleri ile askeri birlikler arasındaki koordinasyonu sağlamak,
- h) Münferit ve müşterek destek veya müdahale konularında hareket edilecek hususları tesbit etmek,
- i) İrtibat kurulundan alınan bilgileri ve yapılan istihbaratı da dikkate alarak uygulamayı takip etmek, gerekli önlemlerin alınması için önerilerde bulunmak,
- j) Görevin bittiğini ilgililere duyurmaktır.

Kuvvetlerin Kullanılması

Madde 19 — Toplantı düzeninin ve güvenliğin sağlanması amacıyla öncelik sırasına göre,

- a) O yerdeki polis ve mülki teşkilâta tabi jandarma iç güvenlik birlikleri,
- b) Mülki teşkilâta tabi olmayan jandarma iç güvenlik birlikleri,
- c) Askeri birlikler (diğer jandarma birlikleri dahil) kullanılır.

Müdahale-Koruma Görevi

Madde 20 — Topluluğu dağıtma, belli güzergah dışına çıkmasını önleme, işgal edilen yerlerin kurtarılması gibi müdahale görevinde polis, mülki

teşkilâta tabi jandarma iç güvenlik birlikleri ile mülki teşkilâta tabi olmayan jandarma iç güvenlik birlikleri öncelikle kullanılır.

Askerî birlikler (diğer jandarma birlikleri dahil) daha ziyade bir yerin veya önemli merkezlerin korumasında görevlendirilir. Bu birliklere müdahale görevi ancak, polis ve jandarma iç güvenlik birliklerinin yetersiz kalacağı anlaşılmış halinde verilebilir.

Her iki görev karşılıklı veya yakın destek faaliyetlerinde bulunularak yürütülür.

Askerî Birliklerden Yardım İsteme

Madde 21 — Vali, il içinde düzenlenen toplantı ve gösteri yürüyüşleri sırasında çıkabilecek olayların emrindeki genel kolluk kuvvetleriyle önlenemeyeceği kanısına varır veya toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yapılması sırasında genel kolluk kuvvetleriyle bastırılmıyacak ani ve olağanüstü olayların cereyanı karşısında kalırsa, en yakın askerî komutanından yardım yapılmasını ister. İstek, başvuru komutanlıkça derhal yerine getirilir. Muhtemel olaylar için istenen kuvvet, valinin görüşü alınarak, olaylara hızla el koymaya uygun yerlerde, cereyan eden olaylar için istenen kuvvet ise olay yerinde hazır bulundurulur.

Askerî kuvvetlerden yardım istemi yazılı olarak yapılır. Acele durumlarda sözlü olarak yapılan istek sonradan yazı ile teyid edilir. Yardım isteğinde bulunurken, isteğin yapılmasını gerektiren durumlar hakkında kısa ve öz bilgi verilir.

Yardıma gelen askerî kuvvetler, vali tarafından verilen görevleri kendi komutanının sorumluluğu altında, onun emir ve talimatına göre, İç Hizmet Kanununda belirtilen yetkilerle kolluk kuvvetlerinin genel güvenliği sağlamada sahip olduğu yetkileri kullanarak yerine getirir.

Yardım için gönderilen kuvvet değişik birliklerden oluşmuş ise, bu birliklerin müşterek görev yapması halinde, bütün birlikler en kıdemli komutanın hareket komutasına girer.

Kolluk kuvvetleri ile yardıma gelen askerî kuvvet arasındaki işbirliği ve koordinasyon vali tarafından sağlanır. Ancak, kolluk kuvvetleri ile askerî kuvvetin belirli görevleri müşterek yapmaları halinde kolluk kuvvetleri, müşterek görev yapacağı birliğin veya askerî birliklerin en kıdemli komutanının hareket komutasına girer.

Kaymakamlar, ilçe içinde düzenlenen toplantı ve gösteri yürüyüşleri sırasında çıkabilecek olayların emrindeki genel kolluk kuvvetleriyle önlenemeyeceği kanısına varır veya toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yapılması sırasında genel kolluk kuvvetleriyle bastırılmıyacak ani ve olağanüstü olayların cereyanı karşısında kalırsa, askerî birliklerin yardıma gönderilmesini validen ister. Ani ve olağan üstü olayların cereyanı halinde validen yardım istemekle beraber, en yakın askerî komutanlığı da durumdan haberdar eder.

Yardımanın Son Bulması

Madde 22 — Askerî birliklerin yardımı, yardım isteyen makamca görevin tamamlandığı belirtildikten sonra nihayete erer.

ALTINCI BÖLÜM

Tebliğ Şartı Aranmaksızın Toplantının Yasaklanması veya Ertenilmesi

Tebliğ Şartı Aranmaksızın Toplantıların Yasaklanması veya Ertenilmesi Halleri

Madde 23 — (Değişik:RG-22/10/2002-24914)

Vali veya kaymakam;

a) Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla,

b) Olağanüstü hal, sıkıyönetim, seferberlik veya savaş ilanı halinde,

c) Düzenlenen toplantıya ait yasaklama ve erteleme kararının düzenleme kurulu başkanlığına tebliği imkanı bulunmaması halinde,

d) Düzenleme kurulu başkan ve üyelerinin tamamının veya başkan dahil en az yedisinin toplantı yerinde hazır bulunmadıklarının tespiti veya toplantı yerine gelmeyeceklerinin kesin olarak anlaşılması durumunda,

Gerektiğinde, alındı belgesi verilmiş olsa dahi, toplantı başlama saatinden geriye doğru 24 saatlik zaman içerisinde, tebligat şartı aranmaksızın,

(Değişik:RG-5/8/2015-29436) belirli bir toplantıyı bir ayı aşmamak üzere erteleyebilir veya suç işleneceğine dair açık ve yakın tehlike mevcut olması halinde yasaklayabilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Tebliğ Usulleri

Madde 24 — (Değişik:RG-5/8/2015-29436)

Mahallin en büyük mülki amirince düzenleme kurulu başkan ve üyelerine yapılacak her türlü tebligat il merkezlerinde il hukuk işleri müdürlüklerince; ilçe merkezlerinde ise ilçe yazı işleri müdürlükleri veya ilçe hukuk işleri şeflikleri tarafından yapılır.

Acil hallerde bu tebligat güvenlik kuvvetlerine yaptırılabilir.

Kurum ve Kuruluşlardan Gelen Yardım Araçları

Madde 25 — (Değişik:RG-5/8/2015-29436)

Vali, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini sağlamak amacıyla aldığı tedbir ve kararların uygulanması için adli kuruluşlar ile 5442 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin (D) fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla askerî kuruluşlar dışında, mahalli idareler dâhil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının itfaiye, ambulans, çekici, iş makinesi ve tedbirlerin zorunlu kıldığı diğer araç ve gereçlerinden yararlanabilir, personeline görev verebilir. Kamu kurum ve kuruluşları, valinin bu konudaki emir ve talimatlarını yerine getirmek zorundadır. Aksi takdirde vali emir ve talimatlarını kolluk aracılığıyla uygular. Bu fıkradaki yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya geciktirilmesi sebebiyle oluşan kamu zararı ile gerçek ve tüzel kişilerin Devlet tarafından karşılanan zararları ilgili idarece genel hükümlere göre sorumlu kamu görevlilerinden tazmin edilir.

Birinci fıkrada valiyeye verilmiş olan yetkiler, ilçede kaymakamlar tarafından da kullanılabilir.

Mahallin en büyük mülki amirliğince toplantının güvenliği için, kurum ve kuruluşlardan sağlanan araç-gereç ve ilgili personel toplantı sonuna kadar mahallin güvenlik amirinin emrine girer.

Yürürlük

Madde 26 — Bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 27 — Bu yönetmelik hükümlerini Adalet, Millî Savunma ve İçişleri Bakanlıkları yürütür.